Když má jeden v plánu přes 400 mil, tak se ani nikde moc nezastavuje a jenom to tlačí dopředu. Z Iowy si tak mimo Tábora pamatuju ještě nekonečné lány kukuřice a že tam krajina byla přeci jen malinko zvlněná. Pozdě v noci a už za tmy jsem skončil v městském parku jedné malé vísky.

Sobota 13. srpna

Tragikomicky byl dnešek jeden z nejhorších dní těchto prázdnin, i když ráno nevypadalo nijak neobvykle. Zastavil se u mého nocležiště v parku jeden domorodec na své pravidelné ranní procházce před odchodem do práce na devátou a měl spoustu otázek, jak že je to v Čechách atd. Co však bylo nezvyklé, bylo, že se tento vyčesaný a spořádaný občan ke mně ještě jednou vrátil, aby mi sdělil poselství, že Kristus žije. Na což jsem mu řekl, že to je jistě dobře, a chlapík se definitivně vypařil.

Nebe se všelijak zatahovalo a vypadalo to na déšť, pak zase ne, až to na mně definitivně spadlo. Ten den třikrát. Kdyby se tyhle bouřky neodehrávaly 40–20 mil od Lafayette, zalezl bych se někam schovat, počkal bych, až to přejde, případně bych někde přespal. Takhle jsem se rozhodl, že tím projedu, což už se nikdy v životě v podobné situaci nerozhodnu zopakovat. Poprvé pršelo hustě, neviděl jsem nic moc, ale naštěstí nefoukalo a já se držel koncových světel přede mnou jedoucího náklaďáku, docela jsem promokl, ale vyjel jsem z toho. Podruhé jsem to chytil 20 mil od Lafayette, pršelo více než před tím, viděl jsem ztěží čáru krajnice, foukal nárazový vítr a v jednu chvíli přestal dokonce pracovat jeden válec, naštěstí se to samo umoudřilo.

Vyjel jsem z toho ven na ještě suchou cestu – tedy podařilo se mi tu bouřku předhonit a moc jsem si liboval, že už jsem v Lafayette. Jenže Marcel ani Daniel nebyli doma a než jsem se od nich dostal k Georgovi Vaněčků – cca 7 minut cesty – chytla mě ta bouřka potřetí a to takovou intenzitou, že kdybych tu cestu neznal zpaměti, tak to nenajdu. V jednu chvíli mě to málem sfouklo z cesty. Vaněčci naštěstí doma byli, George mi dal pivo první záchrany, suché prádlo a večeři a pomalu jsem se vzpamatovával.

Vítej zpátky v Indianě, Martine.

Putování po Státech Unie

Martin Olšák

Léto 1994

Pondělí 6. června

Se zhruba dvoutýdenním zpožděním, kdy jsem za a) doháněl resty a za b) dával do pucu motorku, jsem v pondělí konečně vyrazil na svou spanilou jízdu po Americe, či lépe po Státech Unie. V pondělí jsem se ještě ujistil telefonicky na Mongomery soudu, že tu pokutu za zapomenutou registraci motorky z minulého týdne doopravdy musím zaplatit, že se to doopravdy nedá nějak zaonačit a někdy po poledni v 90 °F vedrech jsem nastartoval a vyrazil směrem na Chain O' Lakes State Park, kde chci přespat. Cestou se nepřihodilo nic zvláštního, snad jen že jsem chcípnul na prázdnou nádrž, protože jsem si neuvědomil, že počítadlo mil mám vynulované, avšak nádrž není plná. Naštěstí mám štěstí a flašku s benzínem v zavazadlových útrobách, takže jsem na závadu dost rychle přišel. Chvíli než mi to chcíplo, sebou motorka jemňoučce škubala, říkám si: „Martine, copak se asi děje“ – no a pak to chcíplo. I pro to předchozí jemné škubání jsem podezříval prázdnou nádrž a tak mám radost, že jsem si svou první závadu na výletě vysvětlil rychle a správně. Kéž by to takhle vydrželo i do budoucna.

Chain O' Lakes – čili Řetěz jezer – je maličké království navzájem propojených maličkých jezer; zhruba sedmi nebo devíti. Osika na Albeři je větší než největší jezera tady. Celé se to rozprostírá zhruba na 5 čtverečních mílích, člověk si může pronajmout kánoi a projet se z jednoho konce na druhý, což by nemuselo být marné. Zábava by to ale byla zhruba tak na 1/2 dne a navíc stojatá voda – takže jakže. Místní fauna si už na lidi docela zvykla ve smyslu, že z člověka se dá vymámit něco dobrého k snědku. Za večerního šera jsem takhle sváděl boj o svou večeři s rodinou jezevců či co to bylo. Kufr s jídlem jsem nechal na motorce, ovšem otevřený, že do něho všechny ty krámy zase brzo vrátím, ovšem pak jsem nestačil ty malé potvory odhánět. Ledva jsem odehnal jednoho k sousedovi – tedy tak, že jsem vstal od stolu, udělal ty čtyři kroky k motorce a málem mu šlápl na rypák, tak jsem zase musel spěchat ke stolu, kde by si na sýr nechal říct druhej. Takhle jsem poletoval cca 10 minut, až byl jednou jezevec o zlomek sekundy rychlejší a neomylně si z kufru vybral štangli salámu. Naštěstí jsem zase zaútočil já, takže mu štangle z huby vypadla a onen zbaběle utekl. Definitivně jsem se rozhodl kufr zavřít, ale než jsem to stačil udělat, už byli tři další na stole a očuchávali sejra. Říkám-li tedy, že jsem si tu večeři musel vybojovat, nepřeháním.

Pondělí 8. srpna

Dneškem počínaje to definitivně otáčím na východ. Rockie Mountains jsou v oblasti, kudy jedu, stále docela suché. A to tak, že v údolích, na co se neleje voda, usychá až do podoby pouště i s písečnýma dunama. Což jsem nečekal vzhledem k tomu, že jsem se pohnul dost na sever. Patrně nejzáživnější část Oregonu je Pacifické pobřeží, kolem kterého se kroutí cesta č. 1, já se tam však podívám až někdy později. Tohle léto mi už nevyšel čas. Vnitrozemí Oregonu, kudy jedu, vypadá popsaně pouštně a chce-li jeden potkat strom či les, musí na vedlejší a do kopce. A tak farmáři lejou vodu na cokoli co má růst dnem i nocí a – patrně tabák – zalívají po zemi skrzevá rygolky a kanály přes celá pole.

Přehoupnul jsem se přes řeku a hranici do Idaho – famózní brambory – a okolo řeky se po vedlejší cestě opět vyšplhal do kopců. Na té řece byla sada přehrad z důvodů zavlažování, tož jsem se v jedné pod mostem i okoupal. Rejdily tam po hladině všelijaké vodní motorky, od maličkých mopedů, co se bez pohybu pod člověkem potopí, takže se musí vystoupit do vody, až po seriozní motorové čluny tahající na laně vodní lyžaře. Motor, motor, motor. Že by někdo zápolil s plachtou na windscurfingu, bylo nereálné, protože na tomhle náčiní chybí motor.

Já jsem opět svůj motor nastartoval a po ještě chvíli stoupání se konečně zase dostal do lesa a do hory a říkal jsem si, proč že tudy nevedou všude jenom vedlejší cesty, proč já se vždycky musím bahnit v těch obrovských údolích. Na tyhle vedlejší cesty se člověk může docela spolehnout, že to tam bude pěkné (nejlepší jsou cesty s podtitulem – v zimě zavřeno) a obvykle je to tam pak jedna velká rekreační oblast. Docela si dovedu představit vzít rodinu a na týden tam u řeky zakempovat, trochu si zarybařit, trochu pochodit po horách a mít pohodu.

Já jsem zakempoval v sedle po ujetých 330 mílích a jsem dost unavený. Jsem dost hodně unavený.

Úterý 9. srpna

Spal jsem jako dudek, což bylo dobře, což jsem potřeboval. Cesta mě zavedla zpátky na hlavní a po nějaké té další míli dokonce i na mezistátní dálnici a tam už se to definitivně nekroutí tam už to jenom jede dopředu a dopředu a dopředu a dopředu. To jsou dálnice, kde člověk v autě zamkne plyn (tlačítko zvané crusedriver) na rychlosti 70 mil v hodině a volant pak může řídit třeba pravou nohou a levou mít vystrčenou z okýnka ven chladit. Velké motorky už dneska taky mají crusedriver, na tu moji to však nějak zapomněli nainstalovat.

kopečky – ne však kopce – jezírka, tipnul bych si, že dobré místo na sbírání hřibů. Akorát že odpočívadlo bylo zavřené (netuším proč), ale nedráždil jsem to moc, zapadl jsem na jedné cestě do lesa a vychrápal se jen tak. Před usnutím na mě zavrčel tygr nebo jezevec, kdo ví, já byl ve stanu, já to radši zkontrolovat nešel.

Pátek 10. června

Tam, jak jsem zapadl do lesa, tak to bylo vlastně východiště pro maličké pěší túry (půlmíle) na dva okolní kopečky, přičemž na úpatí jednoho se nacházelo naleziště minerálů. Dle cedulí tam chodili na minerály místní indiáni už za časů před Kristem až po 17. století a sbírali pazourky pro své nástroje. Taky jsem si tam zašel a našel jsem si jeden šutrák s pěkně rostlými krystaly a jen dvě věci mi vrtaly hlavou. Za a) ten kopec se moc neliší od všech těch ostatních kopečků okolo, tak jak to, že na ty minerály ti indiáni přišli? A za b) – jestli já začnu sbírat suvenýry (veteš) z cesty takovým tempem, jako že pátý den na cestě a už mám šutrák v tobolce, tak snad abych si koupil na tu motorku ještě jeden kufr.

Namířil jsem si to znova na západ, avšak počasí se zhoršilo, vyrážel jsem za mírného deště patřičně zaigelitován. Z toho ranního mrholení jsem ještě jakž – takž ujel, ale později přes den jsem projížděl dvěma přeháňkami. Poslední byla zrovna uprostřed druhého národního lesa a já jsem zrovna tak zhruba potřeboval benzín, tak jsem se zastavil ve vodácké hospodě a místní čerpací stanici zároveň na místě jménem Oxan. Typická rekreační oblast, něco jako osada na Sázavě. Výčepní mi dala klíč od pumpy, vysvětlila mi, kde se to odemyká a poslala mě, ať si teda načepuju. To není jako v některých městech, kde za benzín musíš nejdřív zaplatit a pak Ti teprvá pustí pumpu. Načepoval jsem si, vrátil klíč, řekl jí cenu a tu cenu taky zaplatil – že by to někdo šel příliš kontrolovat, jsem nepředpokládal a ani se to nestalo. Měl jsem skoro nutkání v té hospodě zůstat a dát si něco k snědku, ale pak jsem si říkal, že v tomhle kraji najdu nějakou podobnou hospodu i večer a dám si něco k snědku večer, teď že je dobrý čas trochu popojet, anžto už bylo po dešti a dělalo se hezky.

Tak jsem si večer vyhlídnul jednu malou vesničku při cestě – Nové Švédsko, která však, jak se ukázalo, vůbec nebyla zapadlá díky blízkosti kempu a rekreačního střediska na okolních jezírcích. Lidi tam dokonce museli čekat na místo u stolu a hospoda byla dobře napěchovaná. Přitom na jídelním lístku nebylo nic moc speciálního, typická kombinace amerických hospod, jak jsem to viděl už mnohokrát – ze pár kombinací hovězích steaků, kde si můžeš říci, jak moc to chceš udělat – od krvavého až po dobře propečenej, ze pár kombinací kuřat a jakési rybky. Měl jsem po všech těch pytlíkovaných nudlích od

Středa 3. srpna

Sice je to pořádný kus cesty, ale přeci jen jsem dnes dojel do Las Vegas. Což znamenalo projet půlku Arizony, jenomže ona se tu krajina až tak moc nestřídá, abych se o ní mohl rozplývat na mnoha mnoha stránkách. Když člověk jede hodinu, a ona je to poušť, a jede další hodinu a ona je to furt poušť a jede třetí hodinu a stále poušti, tak ono se to musí vidět a zažít, aby jeden pochopil. Odbočil jsem k vodě – tedy k přehradnímu jezeru na Coloradu a ona z toho byla zajížďka 30 mil tam a 30 mil zpátky. Což mi teda mohli na začátku té odbočky říct. Že jsem se pak rochnil ve vodě nemalou chvíli je celkem jasné, že jsem byl na pláži sám, protože všichni Američani lodičkovali motorově je taky jasné. Já jsem cestou dále chtěl pokračovat bez přilby, aby mě vítr trochu zchladil, jenže ono to nešlo. Ten fén proti byl tak horký a tak suchý, že mi to vysušovalo oční bulvy a já si musel přilbu zpátky nasadit. Do Los Vegas, byť od vody pouhých 50 mil, jsem přijel teplem vyčerpaný a první, co jsem v první herně musel udělat, bylo zajít si tam do hospody na jídlo. A bylo toho dost a bylo to dobré a bylo to levné, jak se už ostatně o Los Vegas říká. Vzpamatovaný jsem se pár hernama prošel a kdykoliv venku, bouchlo mě horko do hlavy. Teploměr ukazoval 41 °C (105 °F). V hernách bylo hezky – klimatizovaně. Takže – taková herna, to je =óóóóbrovský sál začínající řadou automatů – jednorukých banditů. Okolo sedí lidi libovolného věku s kyblíčkama na drobné a cpou to dovnitř těch automatů. Ono za $ 100 řekněme jeden může dostat celkem dost 5-ti centů a než se tohle prohraje, to může nějakou dobu trvat. Příjemné prázdniny v Las Vegas. Hlouběji v Casínu jsou ruletové stoly, stoly na karty – pokr a oko a stoly na házení kostkama. Variací karetních her je různě, co je však dáno, je, že krupiér se chová v podstatě jako automat. U oka, řekněme, musí dosáhnout 17 a více, pokud přepálí, vyplácí všechny ostatní hráče. Oko je asi tak jediná hra, kterou bych tam hrál, kdybych tam šel hrát. Ze všech ostatních her čpěl nepoměr vsazených peněz a šancí vyhrát. K automatu bych si nesedl ani za nic, tam nemáš nejmenší představu, jak je to nastavené. Že tam lidi sedí a hrajou, si vysvětluju i tím, že alespoň nemají svědky, kolik toho prohrajou. Všelijací lidi se vyskytnou v casinu. Bába, co bez uzardění oka vytáhne z kapsy $ 1000 a vymění je za hrací žetony, nervozní turista, který už je mínus $ 100 a měl by tedy co nejdříve přestat, ale když ona se přece karta musí obrátit, bába, co o berlích sotva doleze, ale přeci sedne k 5-ti centovému automatu, či důchodci, kteří hrajou Keno, což je obdoba naší Sazky, jenže kompjuterizovaná a tahy jsou co 5 minut. Takže lidi jenom sedí jako v čekárně a čumí na monitor. Já jsem se tam procházel odpoledne až večer, kdy casína působí spíš jako turistická atrakce, mj. pro spousty japonských turistů, předpokládám, že skuteční hráči se tam objeví až později v noci, kdy teprve kolotoč peněz

Úterý 14. června

Nad ránem pršelo a pak bylo tak celkově zataženo, takže jeden nevěděl, jestli bude pršet, nebo nebude pršet nebo jak to bude. Až mi pak řidič zastavšího se kamionu řekl, že směrem na západ, kam jedu, pršet nebude, protože odtamtud přijel a bylo to tam dobrý. Jak říká staré dobré přísloví – důvěřuj, ale prověřuj – tak jsem to prověřil a hodně na západ už doopravdy nepršelo. Jenom tam byla taková drobnost, že jsem před tím musel projet dvěma přeháňkama. Pro normálního cestovatele je tedy první zážitek ze Severní Dakoty, že je to tady, k čertu, nějak blbě placatý, můj první zážitek byl, konečně jsem, chvála bohu, vyjel z pod těch mraků a začal se sušit. Obzvláště pak nohy, protože mi moje policejní kanady za 40 Kč nějak promokly. A tak Dakota je pro mně dobrej stát, i když jsem tam měl jednu zajímavou závadu na koloběžce. Začal mi chrastit výfuk a bylo rozbité těsnění mezi výfukem a blokem motoru a motorka šla ze síly. To mě znepokojilo. OK, uvolněný výfuk, zastavím, dotáhnu, ale co má výfuk společného s tím, že motor jde ze síly? Že se to nerozjíždí tak svižně jako obvykle, a že tomu vůbec chybí pružnost. Zastavil jsem tedy u benzinky ve městě Langdon a výfuk rozebral a zase složil, že to bylo lepší než prve. Přitom mě okukovali dva místní kluci – tak 12 let – se slovy: „No to je pěkná motorka, a véééliká, a kam jedeš a co děláš a to máš prima prázdniny,“ což jsou chvalozpěvy, které si vždycky rád poslechnu. Jak jsem to tak spravil, tak jsem projel koloběžku trochu za městem, výfuk nechrastil a hlavně, zase to jelo svižně. To jsem se dost chválil, jak jsem šikovný, otočím to zase zpátky do města a v tu ránu už to zase nejede svižně. Chvíli mi trvalo, než jsem přišel na to, že on vlastně fouká dost silný, pravidelný západní vítr a že ono jestli to jede svižně nebo nejede záleží prostě na tom, jestli jedu na východ nebo na západ a prdlajs to záleží na výfuku. Na svou omluvu řeknu, že za větrným štítem jsem ten protivítr prostě necítil.

Popojel jsem kousek za Langdon a utábořil se na odpočívadle, co bylo dočasně zavřené a co na něm byla cedule – Zákaz kempování. Ten západní vítr fungoval bezvadně místo repelentu – prostě všechny komáry odfoukl, jenom stan jsem si musel postavit za křak, aby neskončil kdesi v dálce jako ti komáři.

Znova jsem utáhnul na koloběžce řetěz.

Sobota 30. července

Skutečně jsem ráno na nádraží v Durango potkal Kena, takže jsme spolu nástupem do vlaku v 8:30 zahájili náš společný výlet. Vláček měl třináct vagónků tažených parní lokotkou, trať vede dost úzkým kaňonem řeky Animal, takže se bylo cestou skutečně na co dívat. Vystoupili jsme ve stanici Needelton spolu s hordou dalších turistů a – teď už odříznuti od veškeré civilizace – vyrazili šest mil nahoru k Chicago basin údolí. Já jsem šel jako obvykle, tedy dost rychle, i vzhledem k tomu, že to vypadalo na obvyklou odpolední bouřku, a já jsem chtěl zakempovat dříve, než to na nás spadne. Ken dost dýchal, ale držel mé tempo, a tak jsme těch 6 mil ušli za 3 a čtvrt hodiny, daleko v předu celého peletonu turistů z vlaku. Sedmá míle vedla nahoru k Twin jezerům s převýšením 1300 stop, což bylo skutečně dost do kopce, nicméně i tam jsme se vyškrábali, já o 10 minut dříve než Ken, a tam jsem postavil stan zrovna tak, abychom v přicházejícím dešti nezmokli. Ken dýchal více než dost. Asi hodinu jsme odpočívali a nemokli ve stanu a okolo čtvrt na šest jsme vyrazili směrem k první čtrnáctitisícovce Windom Peak s tím, že uvidíme, jak to půjde. Skutečně se nám povedlo se na tu horu nahoru vyškrábat, a tu už jsem dýchal i já, protože i když to bylo dohromady od vlaku jen asi 8 mil, dokupy jsme vylezli nahoru 6000 stop. Ken kladl monotonně pravou před levou a levou před pravou. Windom Peak má 14083 výškových stop a myslím, že to je nejvyšší hora, na jakou jsem se kdy v životě vyškrábal. Výhledy široko daleko byly fantastické. Zpátky ke stanu jsme se dostali v osm večer, Ken se jenom svalil a byl mrtvý. Uvařil jsem nám večeři a šli jsme spát. Já jen doufám, že se do zítřka z toho Ken trochu vyspí.

Neděle 31. července

Vstávali jsme už v šest, abychom ke druhé čtrnáctitisícovce – Eolus – mohli vyrazit už v sedm. I přes tohle brzké ranní vstávání jsme na rozcestí potkali turisty, co dnes začínali zdola z Chicago basin. Ti museli vstávat snad v pět. V dobrém čase a v dobré pohodě jsme zdolali vrchol, cesta tam vede kousek i přes skutečně úzký hřeben jménem kočičí stezka, v nejužším místě široká asi čtyři stopy a po obou stranách padající hluboko dolů. Ne zrovna nejlepší místo, je-li mokro či větrno, my však měli poránu pěkné, bezvětrné, byť chladné počasí. Začíná se to tu hemžit turistama, na vrcholu jsme potkali 5-ti člennou skupinku (s přilbama na hlavě) a dole v údolí jsou vidět mnohé další více či méně členné skupinky. A ono se to všechno škrábe na tyhlety čtrnáctitisícovky, protože to už je tady v Coloradu takové turistické hnutí. A že jich má Ken už 48 z celkového počtu 54 vyšlápnutých, tak mi na tom vrcholu začal vyjmenovávat široko daleko kopce, jak se kterej jmenuje

Sobota 18. června

Krk mě bolí, a to tak, že hodně. Při vstávání si raději držím hlavu rukou, abych trochu pomohl vzpěracím svalům na krku, ale i tam je to bolest. Bolelo mě to už včera a mám podezření, že jsem si jednoduše hlavu vytřásl včera na šotolině, přece jenom helma působí jako dobré kyvadlo, každý otřes svou váhou pěkně prodlouží. Tak jsem poprvé, co jsem v Americe, použil svou masážní emulzi hřejivou a ono to na krku dost pomohlo. Jen jsem si nadával, že jsem si ty krční svaly nepromasíroval už včera. Chvíli jsem dával do pucu motorku, hlavně pak větrný štít. Dva velké úlomky ze včerejška jsem na něj přilepil širokou lepící páskou a ono to vypadá, že by to mohlo držet. To by mě potěšilo, protože takhle mám opět krytou pravou ruku. I tak tam ten štít visí už jen na třech šroubech, no ale budu-li ho periodicky kontrolovat a přelepovat, mohli bychom spolu ještě kousek cesty ujet.

Vyrazil jsem na cestu až odpoledne, jednak že jsem se pozdě vzbudil a jednak že bylo zataženo a takové počasí, co k cestování moc neláká. Takže jsem to tipoval na 3–4 hodinky jízdy a zakempování rozumnou vzdálenost od Ledovcového národního parku, kam bych mohl pohodlně dojet zítra. A že se vyčasilo, tak jsem měl i dobrou náladu a na parkovišti u jedné benzinky jsem si i prohlídl výstavu historických amerických vozidel. Severně tomu vévodil Ford model T z roku 1920, kterému navíc nechal majitel i chvíli běžet motor. Tenhle model T, to je něco jako americká legenda unifikace. Bylo to první levné americké vozítko, masově prodávané a p.t. Ford o něm prohlásil ono legendární „Zákazník si může vybrat jakou jen barvu chce, pokud to bude barva černá.“ V jiné barvě to fabrika prostě nevyráběla.

Jedu si takhle a libuji si, jaká že to je na motorce pohoda, že člověk vidí přes celé nebe, ne jako v autě, kde ti to střecha prostě nedovolí. A říkám si, že už je pomalu čas napsat nějakou vzdušnou úvahu na téma mraků a mráčků, co jen různých modifikací jsem už tuhle cestu viděl, když takhle koukám, že mi ta pohoda končí a že jedu přímo do bouřky jako blázen. A že prostě nikde přede mnou podle mapy není žádná hospůdka, kam bych se schoval. No tak teda že zase jednou zmoknu, no ale za oním mrakem jsem viděl slunečno, takže bych měl nějak oschnout. A jedu si dál smířen s mokrým mým osudem, když ono se to nad mou hlavou jaksi zázračně protrhalo a já tou bouřkou projel jako tunelem na druhou stranu jen s pár kapkama. A přitom pršelo napravo i nalevo.

Nedlouho poté jsem to zakempoval u jedné sýpky a užíval si večera se zapadajícím sluncem za hory, co už vypadaly jako Skalisté.

Úterý 26. července

Ráno mě ještě Jim pozval na kávu, což bylo moc příjemné zahájení dne, a já se rozjel do Santa Fe s myšlenkou, že si najdu K-mart a nechám si vyvolat své fotky přes noc za dobrou cenu. Tentokrát mě však K-mart převezl, protože i když jsem bez problémů našel příslušnou dálnici na periférii se všemi možnými ostatními obchody, K-mart tam chyběl. No ale chvíli mi trvalo, že jsem na to přišel, a chvíli mi trvalo, než jsem našel svou ztracenou, protože neuvázanou, kombinézu, takže jsem se do centra Santa Fe dostal až po poledni. O domcích a architektuře tu platí to, co jsem už popsal o Taos, jenže Santa Fe je o dost větší. A je to patrně nejstarší město v USA, jsouce Španěly založeno už roku 1606, v centru jsou úzké uličky směřující k hlavnímu náměstí, což je pramálo americké a což se mi moc líbilo. Město bez mrakodrapů, avšak o to krásnější.

Na hlavním náměstí byl zrovna koncert dívčí folkové kapely Earth Angels a pěkně trojhlasně zpívaly a hrály spirituály a podobné, tak jsem si hned koupil kazetu s jejich nahrávkama. Poslechnout si to ale budu moct až zpátky v Lafayette, protože můj walkman se tváří rozbitě. Taky si odzpívaly jednu ruskou písničku – Kalinka, ale z toho jsem rozuměl jen tak občas některým slovům. Ale říkal jsem si u toho, že jak nám ty balalajky lezly krkem, tak pro Američana je to zajímavá kulturní vložka.

Prolezl jsem dvěma kostely a několika galeriemi s obrázky a obrázky jedné kumštýřky – Marilyn Bendell se mi tak líbily, že jsem si vyprosil na majiteli galerie alespoň fotku na památku. Vono to plátno by přišlo na $ 5000, ta fotka byla za dobré slovo a určitě mi bude pěkně připomínat Santa Fe. Taos i Santa Fe se vůbec tváří dost umělecky, v obou městech je hodně galerií a dost těch obrázků je inspirováno indiánskými motivy, Marilyn Bendell kupříkladu ponejvíce maluje indiánské dívky a ženy.

Co mi nebude pěkně připomínat Santa Fe je pokuta, kterou jsem dostal za špatné parkování. Samozřejmě jsem ji dostal neprávem, jenže chtěl-li bych to reklamovat, musel bych se dostavit do Santa Fe k soudu v určený den a hodinu, tak jsem tu pokutu roztrhal a uvidíme, co se stane či nestane. Možná mě dohledají, možná ne. Doopravdy nevím.

Odjel jsem do Los Alamos s tím, že mám hlad, že nemám žádnou vodu a že nevím, kde budu spát. Hladový a neoholený jsem vlezl do muzea o A-bombě, já nevím přesně proč jsem se předtím někde nezastavil a neukuchtil si něco k jídlu. Každopádně jsem tam vlezl a ono se tam zrovna podávalo občerstvení. Že jsem si připadal jako v Jiříkově vidění nemusím zdůrazňovat. Každopádně jsem se tak nechoval a vydatně se občerstvil nabízenými chlebíčky a jablečným moštem. Pak jsem si všiml, že ostatní lidi na sobě mají jakési visačky, že se tedy jedná patrně o jakousi vědeckou konferenci, která

blíží potrava. Dole, ve Waterton River údolí jsme opět potkali dva členy H.S., kteří nelenili a zkontrolovali si naše povolenky. Nakonec neměli ani moc řečí, že si to John a Tony mašírujou jinudy, než původně měli. K jezeru Waterton jsme nakonec nedorazili a utábořili jsem se – bez dovolení – v kempu u jezera Koonely o dvě a půl míle dříve z části pro únavu a z části opět pro únavu. I tak toho bylo za dnešek přes 11 mil. V jezeře Kootemai se nám před očima koupala sobí rodina – čtyři statné kousky. Pokud to teda byli sobi – anglicky se to jmenuje moose.

Čtvrtek 23. června

John a Tony by měli vstávat brzo, protože chtějí chytit ranní parník přes jezero Waterton do Kanady a odtud pak stopem zpátky do Many Glacier, kde dnes odpoledne nastupujou na šichtu, jenže se jim odsud jakoby ani moc nechtělo. Nedivím se. Nakonec vyrazili jen cca o 10 minut dříve než já a chytli pohodlně parník v půli dvanácté. Ještě jsem jim stačil z mola zamávat. Mohli by to do dvou hodin domů stihnout.

Já jsem si tak trochu lenošil, neboť jsem byl po včerejšku i dost unavený, to vedro člověka jednoduše vyčerpá. A též jsem si lebedil, že u jezera – kupodivu – nebyli komáři. Chvíli po jedné jsem se zvedl a abych neseděl na zadku celý den, vyrazil jsem podívat se k Hnědému sedlu, asi tři míle nahoru a zase zpátky. Pěkná procházka to byla, šlo se mi nalehko a bez batohu, a už jsem si osvojil jistý rytmus medvědího halekání.

Zpátky u jezera Waterton mi místní člen H.S. – jak jinak – zkontroloval povolenku a přepsal mi ji z tábořiště do přístřešku, anžto jsem se rozhodl, že dnes zůstanu raději tam, protože se schylovalo k odpolední bouři. Kvůli tomu přepsání ten Bobeš volal vysílačkou do údolí, kde to bába nacpala do počítadla. Jakoby na tom tak moc záleželo, když ani v tábořišti ani v přístřešku ani nikde okolo nebyla živá noha. No ale slíbil jsem si, že už místní H.S. nebudu více pomlouvat, protože ti včerejší členové mi našli včera ztracenou tyčku ke stanu a dneska mi skrze rádio a toho místního Bobeše sdělili, kde mi ji nechají zaparkovanou, abych si ji zítra vyzvedl. Občas tedy místní H.S. dělá i něco užitečného.

Večer jsem se usadil v přístavištním přístřešku, liboval si, že na mne neprší a že tam byl i krb, přemýšlel jsem, jak si trochu zaohníčkuju. Později večer přišel místní Bobeš, že prý proč si nezapálím ohníček, a než jsem stačil nasekat malé třísky na podpal, tak se Bobeš zase vypařil. A jak se tak vrátím s těma třískama, tak tam vidím nádhernou hořící hraničku. No dobře, třísky zůstanou připravené na příště.

v některých místech říkal, že to je dobrá trať pro šestidenní. A taky že by nebylo na škodu mít postranní kolečka, jako dostávají na kolo malé děti, když přesedají z tříkolky. Nahoru bych to rozhodně jet nechtěl, dolů jsem to *sešel*, tedy sedíce na motorce posunoval jsem ji a zastavoval krok po kroku. Ale definitivně to byla i jedna z nejhezčích cest, kterými jsem se kdy protáhl. Určitě zasloužená.

Hnala se bouřka a to se mi moc nelíbilo. Tedy to, jak se hnala, to bylo hezký – uprostřed modré oblohy černý mrak protažený až na zem = tam teď prší, mi se nelíbilo, že se hnala. Zastavil jsem se opět v Moab na čaj v hospodě a napsal pohledy, což mi zabralo trochu času a ona bouřka se stále nepřihnala. Tak jsem už pod černými mraky všude okolo z Moab odjel na nejbližší dálniční odpočívadlo, a s mým příjezdem začalo pršet. Takže mi to vyšlo jako té panně za pět minut dvanáct, že jsem se schoval pod piknikovou stříšku. Chlapík šel okolo a nevěřícně kroutil hlavou: „Čtyřicet sedum let tudy touhle dobou projíždím a tohle je poprvé, co tu prší.“ Na odpočívadle měli ceduli, že se tam nemá kempovat, což nevypadalo dobře, tak jsem ani nevytahoval spacák a jen ve své kombinéze se natáhl na stůl a vyspal se celkem bez problémů. Nad ránem kolem páté se okolo mě prošli dva mladí kluci okolo 18–20 let a že bych tam správně neměl spát, ale že mne nechají na pokoji. Jakou měli autoritu nad oním odpočívadlem, jsem moc nechápal, ale ani jsem se o to moc nezajímal. Jenomže tihle dva se prošli i okolo jakéhosi zaparkovaného a spícího auta – tranzitu a pokusili se ho z parkoviště vystrnadit. Pohádali se pěkně, pak jsem slyšel jen – vy kluci stejně nemáte zbraň nebo něco, načež kluci odešli a zpoza rohu si vystřelili párkrát z kapslovky. Myslím si, že zvuk slepého a ostrého náboje od sebe rozeznám, a tenhle zněl slepě. Každopádně tranzit urychleně pobalil a odjel. Já jsem dospal načaté ráno.

Sobota 23. července

Tak jsem se rozhodl po dost dlouhém přemítání, že narazím-li na motocyklovou prodejnu a budou-li mít plášť na mé zadní kolo, dám si to vyměnit. Vzorek mi už uprostřed úplně zmizel a to by za deště nemuselo být to pravé ořechové, i když vodící kolo na koloběžce je přední a smyk zadního se díky tomu ještě vždycky dá jakž-takž ustát. Přední plášť je zatím dobrý. Dvě obavy jsem k tomu měl – že mi to neudělají na počkání a že by to mohlo dost stát. Nakonec jsem našel prodejnu ve městě Cortez, Colorado, udělali mi to na počkání a vešel jsem se do ceny, jakou jsem předpokládal. To bylo moc dobře. Jinak bych byl dojel patrně v pondělí do Santa Fe, Nové Mexico, a to je dost velké město, aby mělo motorkovou prodejnu a aby tam měnili pláště na počkání. No ale takhle už mám tuhle starost z krku, koloběžku v dobrém,

V kempu mám za sousedy dědečka s vnukem, mají tam pick-up s velikým obytným přívěsem a dvě motorky – krosky. Dědeček má motorky prostě rád, další dvě má ještě doma, mezi nimi Jamahu 750, na niž je patřičně pyšný. Vnukovi je 14, takže opět bez řidičáku, ale tenhle na 14 alespoň vypadá.

Úterý 28. června

Ráno mi dědeček zkontroloval tu moji, patřičně pochválil a vůbec prohodil pár slov, a to je dobře, když má člověk s kým prohodit pár slov. Vyrazil jsem jenom nalehko do hory nahoru, věci jsem nechal v kempu, a po půl třetí hodině jsem dorazil do sedla. Hory jsou tu skutečně Skalisté, tedy pusté, vrchní část bez vegetace a bez myšlenky. Původní skály zde slunce, voda a mráz rozdrobily na štěrk, takže kopce jsou zhruba zaoblené a člověk může jít tím štěrkem v podstatě kamkoliv i bez pěšinky. Já jsem vyrazil na Teton peak a dolů do údolí dorazil trochu oklikou a trochu necestou, ale dezorientační problémy jsem neměl.

Večer jsem dost dlouho pracoval na svých botách, tedy koupil jsem si již dříve směs se včelím voskem a tak jsem si ty boty nahříval nad vařičem, aby mi ta směs vsákla. Včelí vosk je věc, které věřím, že by mohla fungovat proti promokání. Jenom krémování na to prostě nestačilo. Uvidíme, až zaprší.

Vykoupal jsem se v řece, nasmažil jsem si lívanečky a vůbec si pochvaloval, že lze udělat vcelku jednoduše i stravu, která není tak okatě pytlíkovaná.

Středa 29. června

Z odbočky – jenom tak se podívat do hory, se nakonec stalo jednodenní zpoždění, ale vzhledem k tomu, že nespěchám a den zde strávený byl pěkný, nestěžuju si. Ráno jsem to pobalil a rozloučil se se sousedy, dědeček si stěžoval, že vnuk na něho jde příliš rychle, on že by se raději držel piánko, což se čtrnáctiletým příliš nejde. Docela to chápu.

Mimochodem jsem za kemp nezaplatil požadovaných $ 12, jednak proto, že se mi to zdálo moc a druhak proto, že to byla samoobsluha a nikdo to nepřišel zkontrolovat.

Ve skutečně velikém vedru jsem dorazil do Great Falls a u místního Jamaha dealera zakoupil pro koloběžku nový řetěz. A ani to nebylo tak drahé – $ 30. Dále jsem zakoupil svatební blahopřání a láhev červeného vína s tím, že je konečně načase napsat Ivance a Hrochovi, když už měli minulou sobotu tu svatbu. Samozřejmě, že nebudu posílat láhev, alebrž tím vínem jim nadálku připiju na zdraví.

Kousek za Great Falls jsem to na odpočívce skutečně zapíchl a odpoledne věnoval psaní. Byly to jakési blafy o koloběžce a jak si jí člověk musí předcházet, má-li nám to spolu fungovat ještě nějaký ten další pátek. Co už by tak člověk měl napsat jiného kamarádům, co se žení & vdávají. Mimochodem

Ten ventil byl zasraný tmelem, který má původně sloužit jako okolité těsnění. Nechápal jsem příliš, jak jsem na to vůbec mohl jet. Vyčistil jsem to a poskládal zpátky zrovinka tak, že padla tma tmoucí a i nyní vynechává občas jeden válec. Se štěstím jsem dojel do nejbližšího kempu, trochu se projel po polních cestách, než jsem se zorientoval a v půli dvanácté zalehl vedle koloběžky spát.

Úterý 19. července

OK, takže nemám moc benzínu a mám patrně zasrané karburátory. Karburátor je věc, která se mi doopravdy nechtěla rozdělávat, ale nakonec jsem se do toho pustil. Ve své podstatě to nebylo až tak moc složité, čekal jsem o moc složitější a jemnější mechaniku. Musel jsem ale projít celou cestu od ventilu nádrže vyčištěného včera až po cylindr válců, a že je po cestě nemálo zákoutí a zatáček. Vytáhl jsem z těch karburátorů tolik svinstva (tmelu), že se mi tomu nechtělo věřit, a čemu jsem už vůbec nerozuměl, jak že se to dostalo až tak daleko skrzevá všechny ty sítka a trysky. Samozřejmě mi to všechno zabralo trochu času a tak s opravováním jsem skončil v jednu a na cestu vyrazil ve čtyři. Koloběžka šlape.

Salt Lake City je hlavní město Utahu a hlavní sídlo křesťanské náboženské sekty Mormonů, kteří ho založili r. 1830 jsouc vyhnáni ze Illinois. Mormoni věří v příchod Krista a navíc v takzvanou Knihu Mormonů, což mají být biblické příběhy pro západní polokouli. Zdůrazňují hodnoty rodiny, což je sympatické, na druhou stranu se to tam hemží dosti jinými striktními pravidly, což by jeden mohl považovat až za omezující. Není sporu o tom, že to jsou hluboce věřící lidi a že staví pěkné kostely. Hlavní náměstí v Salt Lake City – Temple Square – má kostel z roku 1857 a mně se ten kostel doopravdy líbil. Novogotický ve slohu, naprosto bez výzdoby, pouze s varhanami vpředu. Poprvé jsem v Americe měl v kostele dobrý pocit, příjemně, stavba dýchala jistým spiritem. Po Temple Square a po historických budovách jsou bezplatné prohlídky s průvodci, takže jsem si vybral jednu doopravdy hezkou průvodkyni, aby se měl člověk taky cestou na co dívat. Když se mně zeptala, zda jsem se dnes něco nového naučil, tak jsem ji uspokojil odpovědí, že ano a myslel jsem na svůj karburátor. Bylo to dost zajímavé i pro to, že vše dýchalo novotou – míněno návštěvnické centrum a okolí, můžeš si pohrát s počítadlem, které ti odpoví Mormonsky na otázky o smyslu života, zdarma se můžeš podívat v IMAX kině na film o pionýrech Salt Lake City, což všechno musí podle mého dost stát. Satisfakcí pro organizátory je, pokud obrátí návštěvníky na Mormonskou víru. V mém případě se jim to nepovedlo, jen jsem si tak říkal, co bych asi dělal, kdyby mé děvče bylo z nějaké podobné sekty s utkvělou představou, že mne na tu víru musí obrátit.

své fotky a ty fotky se mi moc povedly. Musím si je pochválit, když to nikdo jinej za mně neudělá. Přemýšlím o tom, že si dám některé zvětšit do plakátové velikosti a pověsím na zeď. A déšť se mi nějakým zázrakem vyhnul, tak jsem se odpoledne přece jen z Bozemanu odlepil a popojel jsem 16 mil do lyžařského střediska Bridger Bowl, které je samozřejmě beze sněhu, ale i tak vypadá hezky. Usídlil jsem se na terase v létě opuštěné hospody s pohodlím přístřešku pro motorku a stolů a lavic pro mne.

Neděle 3. července

Docela jsem se na té terase zabydlel, nasmažil jsem si lívanečky na snídani a než jsem všechno pobalil a zkontroloval, tak bylo jednou odpoledne. Nabalil jsem batoh na zhruba pětidenní putování po okolitých horách a za dnešek jsem se vyškrábal na vrchní stanici lyžařského šlepru. O kousíček výše už je hřeben, kam jsem si taktéž vyběhl, ale jen bez batohu, a přišel jsem tak na to, že moje pětidenní putování po okolitých horách bude mít ten zádrhel, že tady okolité hory nejsou. Za hřebenem se do dálky rozprostíralo údolí široké jako Podunajská nížina. Tady prostě není kam tak moc jít na pět dní.

Na hřebenu jsem potkal dvojici, přičemž on je instruktorem v místní lyžařské škole. Tak jsem ho trochu vyzpovídal. Zdá se, že systém najímání lyžařských instruktorů je dost podobný po celých Státech. Na začátku zimy se pro adepty uspořádá několikadenní soustředění a nejlepší se vyberou. Míti licenci z republiky je jistě výhodou, ale obecně se žádné papíry o lyžařských dovednostech nepožadují. Pro mne zůstává otázkou, jak by to bylo s mým J-1 vízem a jak bych se na takové soustředění dopravil, když ono je to přes 1500 mil z Indiany. Ale opět ve mně uzrává rozhodnutí, že začátkem školního roku vyvinu nějakou aktivitu v tomto směru.

Pondělí 4. července

Přespal jsem na vrchní stanici šlepru, kde mi výstupní a nástupní dřevěná plošina sloužila jako rovné místo pro stan. Pěkné spaní to tam bylo s pěknými výlety po okolitých horách.

A bylo hezky ráno a já jsem jen tak bez snídaně (protože bez vody) seběhl dolů kopcem a měl jsem na výběr – buď zůstanu na terase, kde mám zaparkovanou motorku, nebo to kousek popotáhnu na nějaké jiné místo, kde by se dal i udělat ohníček na ty moje buřty. Koupil jsem si totiž v sobotu buřty na opékání, za výhodnou cenu, jenže kilo a půl. A tak mám pocit, že mi ty buřty budou brzo lézt ušima ven, jak se jimi furt láduju, na druhou stranu, pokud je do úterka nesním, asi mi začnou zelenat. Nakonec jsem zůstal na lyžařském kopci na dolní stanici lanovky, protože tam potůček dělal bezvadnou vanu na vykoupání, protože bylo hezky a taky že, proč bych tam nezůstal. Přečetl jsem si pár kapitol z knížky o historii Ameriky, takže už vím,

Pátek 15. července

Placení za kemping jsem jako obvykle přeskočil, za to, že jsem se tam vyspal pod širákem s batohem pod hlavou jim přece nebudu platit. Vrátil jsem se pěšky zpátky na bránu – že by mě tam nějaký turista kousek svezl autem, to nikoho ani nenapadlo.

Elektrické schema motorky je v manuále pěkné, barevné, barvy ve schematu odpovídají barvám drátů, tak se v tom člověk může dobře orientovat. Kudy a kam ten drát vede, je teda docela jasný, jenže pak to končí v záhadné krabičce se jménem – bezpečnostní relé či jednotka náhradního osvícení. A do toho vede šest drátů ze všech možných koutů schematu a co to dělá, nemám prostě tušení. Chvíli jsem se v tom rýpal, abych třeba to bezpečnostní relé byť i jenom našel, a střídavě to svítilo a nesvítilo. A když to svítilo, tak to elektrickej startér zmrtvil a cvaklo si bezpečnostní relé. Kde je ta chyba, jsem nenašel, začínal jsem z toho mít mizernou náladu. V jednom z lepších okamžiků jsem to nastartoval, smontoval vše zpátky a z té prokleté brány odjel. Pocit, že ta koloběžka může kdykoli chcípnout a že už ji nenahodím, je hodně mizernej pocit a při jízdě jsem si připadal jako na posledním rande s Lenkou, tedy s tou první Lenkou. Což mě přeci jen trochu překvapilo, protože koloběžka je jenom koloběžka, bába to není, no ale uklidnit mě to neuklidnilo. Takže co mám dělat – když ji zastavím na nabrání benzínu, už ji nemusím nastartovat. Nejbližší servis je odsud 150 mil zpátky na sever, na jih, kam chci jet není nic 300 mil. V téhle situaci jsou oba směry rovnocenné a rozhodl jsem se držet se původního plánu. Vychutnávání krás Yellowstonského n. p. s tímhle na mozku (a na srdci) bylo poněkud polovičaté, navíc s minulonočním představením se místních hlídačů, no ale po čase jsem se z toho otřepal, příroda je univerzální a za lidské chyby a trable nemůže. Dojel jsem k horkému prameni v Mammoth, nabral benzín a nastartoval, zaparkoval u vyhlídky a poté opět nastartoval. Což bylo dobře, byť to neznamená, že záhada je pryč. Horké prameny v Mammoth jsou hodně horké a hodně minerální, a ty minerály se sráží hned na povrchu, tvoří malé přehrádky a voda si tak pak lebedí v jezírku, v miniaturní kaskádě jezírek a tůristi si lebedí, jaké je to hezké.

Já jsem tentokrát na noc odjel z parku pryč západní bránou a našel si naprosto perfektní místo na táboření, nahoře nad zátočinou řeky s výhledem na letiště a přes veliké údolí a přes řeku na hory, které při západu slunce měly stejný profil, jako ležatá bába na krabičce od kondomu. K večeru se přihnala veliká bouřka a to západu slunce dodalo ještě spekulativnější zabarvení. Nakonec je na světě dobře, tohle je dobré místo na případnou velkou opravu motorky.

Pátek 8. července

Tohle nebyl nejlepší den těchhle prázdnin, no ale nakonec se to vyčasilo. Koloběžka se skutečně moc nehýbe, ve městě jsem svou pomalou jízdou způsoboval dopravní zácpu, nicméně jsem se těšil, že si vyzvednu nové disky spojky, vyměním to a koloběžku zase radostně a vesele rozeběhnu. V servise se ale ukázalo, že oni objednali jenom vnější disky té spojky a já potřebuju obojí – vnější i vnitřní. Kdybych se tam v úterý desetkrát neujišťoval, že dnes dostanu všechno, co potřebuju, kdybych se na to tolik netěšil, možná bych nebyl tak moc zklamaný a nasrán. Takhle mi nezbývalo než doobjednat další díly, trochu si zahartusit v servise a počkat do úterý. Prodavač v servise mi to objedná jako naléhavé na jejich náklady, takže to budu mít už v úterý, jinak bych si musel počkat do příštího pátku.

Koupil jsem si noviny a v cukrárně nad zmrzlinou & novinami jsem se trochu uklidnil a smířil se situací. Ale trvalo mi to chvíli. Bloumal jsem chvíli mezi knížkama v knihkupectví, tam je vždycky speciální uklidňující atmosféra, s knížkama lidi nespěchají, není to uchvátaný nákup jako v samoobsluze s potravinami. Vybral jsem si nakonec jednu knížku o J. F. Kennedym, zatelefonoval jsem Lence, že si trochu postěžuju na neservis v servise, jenže ona toho měla na stěžování víc, a tak jsme se vlastně ani moc neposlouchali. Já nebyl v náladě poslouchat cizí nářky stejně jako ona, tak jsem dostal k telefonu alespoň Lenku Tohalů – zrovna na návštěvě, a vyzpovídal jí svůj americký život ve zkratce. Rozebral jsem spojku a zase ji složil se starejma součástkama v domění, že by to mohlo pomoct (nepomohlo) a utábořil se za městem v parku u rybníčku, přesně tam, co je zákaz táboření. Pod večerem jsem upil trochu vína a početl si knížku a tentokrát pod širákem ovíněn přece jen spokojeně usnul.

Sobota 9. července

Na to, že je sobota a prázdniny, mě kluk na kole jen tak se projíždějící okolo v 6.30 přece jenom překvapil. Asi nemohl dospat, zatímco já bych byl mohl dospat, ale se všemi těmi přijíždějícími auty a rybáři jsem prostě už neusnul. Mám tedy těchto prázdnin rekord – vstával jsem v 6.45. Ráno mi sluníčko nádherně nasvítilo panorama okolních hor a já srovnával světlo za dne, za večera a za rána a vždycky to mělo jinou krásu.

Na dnešek jsem si naplánoval ještě trochu bloumat po Bozemanu po obchodech a tak a odpoledne se přemístit do Highlite cannonu reservace a tam v pohodě a piánko strávit zbytek času do úterý. Ráno jsem ještě chvíli psal a dopil láhev červeného ze včerejška, anžto by se to tady mohlo zkazit a anžto se mi s chutí vína na jazyku píše lépe. Prolezl jsem obchodní středisko se jménem Hlavní Mall a to bylo svou skladbou hodně podobné Tippecanoe

Pěkně se tam dá flákat, u vody, s knížkou, v bystřině jsem se i vykoupal a voda kupodivu nebyla tak studená, jak jsem čekal. Začínám mít o Indiánech a jejich působení na Americkém kontinentě trochu jasněji a to je dobře. Navařil jsem si rýži a osmažil k tomu salámy, jenomže ta výsledná kombinace byla natolik hnusná a bylo toho tolik, že jsem musel přes půlku vyhodit. Nevím, kde byl zakopanej pes, ale někde určitě, doufám, že rybkám v potoce z toho nebude špatně. Tohle je první jídlo, které jsem po dlouhé, dlouhé době nedojedl a vyhodil a cítím se zahanben.

I jsem si vyšel na malou procházku ke Twin vodopádu, jenže stezka se mi ztratila pod nohama a divočinou jsem daleko nedošel. Patrně k tomu Twin vodopádu nechodí až tak moc lidí. Večer jsem popálil veškeré dřevo, co bylo okolo, podle Klazarovského hesla – všechno bych jim to tu popálil.

Les je tady jakoby bezprizorní. Instituce hajného Vávry neexistuje a majitel lesa – USA – se až tak moc nestará. A tak v tom lese nejsou stromy starší než pětadvacet let a vyjma vyříznutých cestiček je les těžko prostupný – pro neuvěřitelné množství spadlého a trouchnivějícího dřeva. Cyklus, kdy strom konečně trochu vyroste, je napaden houbou, seschne, spadne a ztrouchniví, je tu naprosto universální. Les odsouzený k živoření, protože se o něj nikdo nestará ve smyslu vyčištění atd., protože není kdo a není proč. Ta houba visí z větví jako roztrhané hadry a vypadá to dost depresivně. Popálil jsem toho trouchnivého okolo, co jsem jen našel, ale i to bylo míň než kapka v moři.

Úterý 12. července

A zase se mi podařilo se z té včerejší blbé večeře vyspat, a to je dobře. Zahájil jsem ústup zpět do Bozemanu a říkal jsem si – mohli by už konečně mít všechny ty disky spojky, co potřebuju, ale nevěřil jsem jim na 100 %. Ještě jsem si udělal malou zacházku k vodopádu Palisade, který jsem našel bez problémů, protože k němu vede asfaltový chodníček, protože to je přístupné i pro vozíčkáře. Vodopád je skutečně vyyysoký, fotí se to nadvakrát – horní půlka a dolní půlka. Ještě jsem si vylezl po skále na hranu vodopádu, ujistil se, že bych si nechtěl zkusit zapadat, jako padá ta voda, seběhl zase zpátky na cestu, zastopoval první auto, co jelo dolů do Bozemanu – a byl to bývalý agent FBI, nechal se odvézt před hospodu místního pivovaru a dal si tři točené a oběd. Venku je vedro a to pivo – černej pes – bylo neuvěřitelně dobré. V hospodě měli dopravní značku – Pozor, přechod pro černé psy – což anglicky vyzní trochu lépe dvojsmyslně než česky.

V servise ještě disky spojky neměli a snad je budou mít zítra, navíc mi objednali jedno těsnění blbě, no ale vzal jsem to už dost flegmaticky. Už mě to nepřekvapilo tak moc a nebyl jsem nasrán jako v pátek. Znamená to, že

se půjdu uklidit a přespat do parku tam, co je zákaz táboření a počkám do zítra.

Ve svém entuziasmu pro černého psa jsem si koupil šest lahvových na večer, jenže ony ty lahvové nebyly ani z půlky tak dobré, jako ty točené. Ony se ty lahváče vaří v jiném minipivovaru než to točené a to může být dost dobře na vině.

Západ slunce mi připomněl Allana Ginsberga a jeho obraz lokomotivy, bůh ví, proč, a přemýšlel jsem, jak asi vyzní tyhle básničky v anglickém originále a jestli bych to byl schopen vstřebat stejně dobře, jako Kovářříkův přednes na Portě či v Telči, svého času.

Středa 13. července

Ani tentokráte mne nikdo nenačapal, nechytil pod krkem a nenutil platit pokutu. Mám pocit, že to je i tím, že můj způsob cestování se stanem a mimo kempingy není tak úplně běžný až pochopitelný byť i pro mladé Američany. Motorkáři se tahají po motelech – pokud jedou bez zavazadel, respektive po kempingech, jedou-li s bagáží. Poplatek za kemping od 4 do 10 dolarů zas až tak moc nebolí a síť kempingů je vskutku hustá, je-li třeba, vždycky se nějaký najde. Z toho plyne i to, že porušovatelů zákazů kempování není až tak mnoho a nevyplatí se tedy to až tak striktně kontrolovat. Což je jen hypotéza, zatím ji však nic moc nevyvrací.

Posbíral jsem svých pět švestek, dovezl koloběžku k benzince a ve dvě hodiny odpůldne si konečně vyzvedl v servise disky spojky. Prodavač v kovbojském klobouku si nejdříve popletl krabici s mou zásilkou, pak si popletl druh motorového oleje, který jsem žádal, jak se ukázalo dnes později popletl i typ kabelu k tachoměru a svého času mi blbě objednal spojku. Takovou pracovní sílu mít v krámě, to je na zastřelení. Ona tahle kovbojská mentalita je toho typu – hrrc – bum, a když se ustřelí, tak se hrrcne do něčeho vedle. Otázka je, nakolik se s tímhle dá dělat business.

Dal jsem si salát a poslední lahvové, rozhodil jsem spojku, složil jsem spojku a přišel na to, že mi nepasuje nově koupený kabel k tachoměru (viz dříve). A přišel jsem na to 20 minut poté, co pro dnešek zavřeli krám. To byla rána do nosu v době time-outu, v době, kdy jsem to vskutku nečekal, a trochu mě to knokautovalo. Ale koloběžka si poposkočila radostně a mně se podařilo zlomené lanko v káblu nadvázat, tak jsem zase po dlouhé době pobalil a namířil si to z Bozemanu pryč směrem k Big Sky lyžařskému středisku. Cestou jsem přemýšlel: a) jak bych se těm čůrákům v servise nejlépe pomstil a b) že už konečně vím, co mi to minulý týden chybělo k úplné spokojenosti – spokojeně si blafající koloběžka pod mojí rukou. Je to moc moc dobře, že zase vše funguje, jak má, a tu spojku – tu jsem měl vyměnit už před odjezdem na

že tohle byla prostě politika vlády, že kdykoli se na indiánské rezervaci našlo nějaké nerostné bohatství, rezervace se prostě zrušila, armáda pořádala na indiány trestné výpravy a historici hovoří o genocidě. Že i dnes na území rezervací prostě není práce a má-li některý kmen na určité rezervaci štěstí, našlo se tam teprve nedávno uhlí a tak se možná zahájí těžba a tak budou možná nějaké pracovní příležitosti. Tak ti nevím, Vaňku.

Čtvrtek 7. července

Sluníčko mi posvítilo na stan, aby se vysušil, a vrcholky okolních kopců jsou čerstvě zasněžené, to aby jim přidalo na kráse. Pobalil jsem a vyrazil nahoru, na kousek cesty jsem i chytil stopa. Nechal jsem batoh dole na parkovišti za smrčkem a vyběhl si nahoru k Highlite jezeru a Highlite vrcholu 7 a půl míle. A jak jsem šel výš a výš, sněhu přibývalo, až ho bylo dobrých 15 čísel, včera napadlého, dnes tajícího a mokrého. Netrvalo dlouho a měl jsem boty promočené. K mému štěstí však šla přede mnou nahoru trojice kluků a ti mi cestu trochu přešlápli. Zcela věrně jsem kopíroval jejich trasu a to i tehdy, když sešli ze stezky, protože prošli-li oni, projdu taky. Pěkné to bylo tam nahoře, i se mi ukázaly vrcholky do dálky, taky pod sněhem, i na mně svítilo sluníčko, a tak.

Od horního parkoviště dolů ke koloběžce jsem opět chytil stopa, chlapíka, co ten den dělal přes hory přechod a taky měl dost sněhu. PS: Četl Zen & the art of motorcycle maintenance. U motorky bylo dobře, protože jsem tam měl jídlo, uvařil jsem si špagety a jednoho rybáře jsem požádal, ať mi chytí rybku, když už tam jde chytat. A on mi ji doopravdy chytil, tak jsem měl i zákusek, protože ta rybka byla maličká, jen malinko nad míru. Ale dobrá byla, na cibulce, na pánvi. Ono je tu totiž poměrně dost zvykem, že když rybář rybku chytí, tak ji zase pustí, i když to není mluvící rybka, co by slibovala splnit tři přání. To je zvyk, který mi nejde moc na rozum. Podle mého vychování chycená ryba patří na pekáč (s výjimkou těch mluvících), podle jejich filosofie chyť a pusť je těch rybek pak v řece více a příště si jich můžou více chytit a pustit.

Sobota 16. července

Nenaskočila. Ráno opět pro změnu nenaskočila. Obšahal jsem jakési dráty a zdá se mi, že dráty k rezervní jednotce osvětlení by to mohly být, protože po pohnutí s nimi mi koloběžka ožila. Co ta krabička dělá, nevím, ale až narazím na nějaký servis, mohli by mi ji přeměřit či případně vyměnit. Když jeden ví, v čem ta závada asi vězí, tak je jednomu o trochu veseleji. Rozhodl jsem se vrátit se zpět k severovýchodní bráně, kde jsem předevčírem v noci v lese patrně potratil jednu z tyčí svého stanu, a vzhledem k tomu, že se jedná de facto o okruh, tak pojedu i novou cestou, takže to bude opět zajímavé. Tyčku jsem si našel, čekala tam na mne přesně tam, kde jsem to čekal. Takže ztráty na stanu mám stále stejné – jedna tyčka v Domnici na Slovensku a jeden kolík v Zillertalských Alpách.

Třikrát jsem ji ten den nastartoval tak, že jsem shodil sedlo a pošahal dráty k rezervní jednotce osvětlení, začínám v tom mít praxi, počtvrté si to nechtělo dát říct jen tak. A někde blízko se tam z toho i čoudilo, tak jsem to trápil trochu více a vono se čoudilo z mínus pólu baterky, kde byl uvolněnej šroub kontaktu. A vono stačilo dotáhnout ten šroub a koloběžka opět startuje spolehlivě. Já měl takovou radost, že bych objal i vrbu, jak říká otec Načeradec v Poláčkově knize Muži v ofsajdu. No to byla veliká radost, veliká úleva, já od radosti řval z plna hrdla, ale tak, aby mě nevyvedli za nepřístojné chování, tedy pod přilbou a za naplno otevřeného motoru.

Konečně bych se mohl i trochu zmínit o Yellowstoně, když už tady člověk jednou je. (Konečně si ho můžu taky trochu vychutnat.) Tenhle park je převážně náhorní plošina průměrně 7 tisíc stop vysoko. Na relativně malém území se příroda vydováděla a nashromáždila dost dost pěkných přírodních útvarů. Horké prameny a gejzíry – nespočet, hluboký Yellowstonský kaňon se dvěma mohutnými vodopády, spodní o výšce přes 300 stop, veliké jezero (s horama v pozadí, to je vždycky pěkný), nespočet dalších vodopádů, potůčků a říček, dost hodně dost krotkých zvířat – bizonů, jelenů, sobů, horských koz atd.

Já jsem dneska navštívil Yellowstonský kaňon, slunce už zapadalo a do kaňonu to moc nenasvítí, ale i tak to bylo velmi impresivní. Okolo kaňonu a vodopádů vede asfaltka a od parkoviště k vyhlídkovým bodům člověk sleze dolů – tu jen pár schodů, tu třeba i půl míle. Srandovní a smutné zároveň bylo pozorovat turisty, jak mají problémy těch pár schodů vyjít, půl míle zvažujou, jestli tam pudou a vyhlídkový bod se 400 schody dolů byl jenom pro zdatné turisty. Degenerace civilizace, co tak na to člověk může víc říct. Jsou lidi, co v 70 lezou po velehorách (a stěžujou si – když mě bylo 55, to jsem byl jinačí junák – viz kniha 50 summitů USA) a jsou lidi, co za celý den nezvednou zadek, aby udělali pár kroků.

Sobota 2. července

Včera k večeru se takhle skrze park projely oči kočičí, tedy policajtské auto, jehož reflektory takhle vypadají, posvítilo si to na mne pátračkou a zase to odjelo. Buď mne policajt neviděl, nebo mu nestojím za zastavení. Zahrál jsem si ten večer trochu na foukací harmoniku a zjistil jsem, že mi na ní neprodali spodní a, které mi tam chybí, chci-li si vyfoukat – Zaspala nevěsta v Strážnické dolině.

Dnes k ránu jsem to tedy konečně pobalil a ze zmíněného parku vypadl. Je to pro mně vždycky tak trochu překvapení, pokud se po mých opravách koloběžka znova rozjede, a ona se rozjela, byť se zpočátku trochu zakuckávala. Prokluzuje spojka.

Našel jsem si veřejnou prádelnu a vypral jsem si svých pár triček a ponožek a pokud mě něco udivilo, tak to byla rychlost, s jakou tu pracovala sušička. Na koleji se to prádlo sušilo cca 45 minut, tady zhruba deset. Respektive 20, protože po prvních deseti minutách a 25 centech jsem to měl ještě furt vlhké. Ale i tak je to o moc výkonnější.

Zašel jsem si pak do musea Rockie Mountains a to nestálo za mnoho, respektive nestálo za nic. O Rockie Mountains, jak jsem ostatně mohl předpokládat, jsem se nedozvěděl nic. Výstava obrazů s názvem Ftáci v umění – pardon – Ptáci v umění – byla jen neuvěřitelná směs s tématem, že na tom obraze byl fták, pardon – pták.

Další exhibice byla o pionýrech vesmíru, tedy o amerických raketách a družicích. Jediná zmínka o Sovětech tam byla při projektu Soyuz – Appolo, jinak ticho po pěšině. Že vůbec první americká družice Vanguard roku 1957 prostě shořela na odpalovací rampě či že – blíže k přítomnosti – sedmičlenná posádka raketoplánu Discovery uhořela při prvních sekundách letu, to se tam člověk nedozví. Celé tohle vesmírné divadlo je jeden veliký americký úspěch.

Další exhibice je vlastně obchod se všeobecným zbožím z přelomu století. Nevím, co je tak vzrušujícího na tom vidět hrnky mé babičky, ale Američanům se to prostě líbí. Jako suvenýr si pak člověk může zakoupit katalog z roku 1897 od firmy Sears.

Poslední exhibice mě dojala ze všeho nejvíc. Vystavené jsou napodobeniny dinosaurů v životní velikosti, přičemž některé se i malinko hýbou a kdákají. Na nasvětleném panelu se pak člověk může podívat, kde všude jsou v té napodobenině motory, aby se to hýbalo tak, jak se to hýbe. A kdesi na patře za rohem, kam stejně nikdo nechodí (boha – těch schodů) jsou pak vystavené zkameněliny kostí a lebky, co se našly tady v okolí. Prostě směs všeho a ničeho, ale určitě se tam člověk nedozví historii.

Venku to vypadalo na déšť, a to docela hodně, a já jsem přemýšlel, kam se mám jít s koloběžkou schovat. Nakonec jsem si zajel do K-martu vyzvednout

Ze Salt Lake City jsem odjížděl za nádherného západu slunce za Salt Lake, takové barvy jsem doopravdy ještě nikdy neviděl, a utábořil jsem se na pláži Salt Lake. Po dlouhé době jsem se opět osprchoval, a to bylo moc dobře, a v noci mě žraly místní mouchy a hlučely mi do ucha auta z dálnice, a to až tak dobře nebylo.

Středa 20. července

Těch much je okolo doopravdy požehnaně, naštěstí na člověka moc nelezou, stačí jim bohatě slané vlhké pobřeží. Tam, kde končí voda a začíná písek (bláto), sedí normálně dva metry široký pruh much. Kdo chce jít do vody, musí se nejprve probrodit mouchama. Já jsem se nakonec v Salt Lake ani nekoupal, protože se mi nechtělo šlapat dva kilometry, abych měl vody alespoň po kolena. Prý je ta voda tak slaná, že se v tom nejde potopit.

Pobalil jsem se z pláže relativně brzo ráno a odjel směrem Solná poušť a dráha na světové rychlostní rekordy. Je vedro a já si to mastil s koloběžkou v zátahu dvě hodiny pětasedmdesátkou, přesně to, co mi Vaněček předpovídal, že se mi koloběžka rozpadne. Skutečně dostala ráno do těla a nerozpadla se. Začínám věřit, že to spolu nějak přežijeme. Jízda bílou pouští je skutečný zážitek, ale jízda po rychlodráze je nezapomenutelná. Té soli je tam tolik, že tvoří souvislou hrubou naprosto rovnou vrstvu, po které se dá jet kamkoliv. Samozřejmě jsem se cestou zpátky ztratil a dostal se do oblasti s méně solí a měkkým blátem vespod. Naštěstí nebylo mokro, tak se to bořilo jen maličko. Odskočil jsem si do Nevady – hned na hranici je sada Kasín, takže člověk lehce typne, který stát sázení povoluje a který ne, a vrátil jsem se zpátky 40 mil Solnou pouští. Uprostřed téhle štreky stojí jakési umělecké dílo – veliký betonový strom s koulema, jinak není dokola kol nic. Odbočil jsem si vedlejší cestou na jih celkem pustým údolím a na konci tohodle ničeho jenom hor a pouštních křaků byl skutečně pěkný kamenný kostel. Ona ta cesta vedla na vojenskou základnu a Mormon – kdo jiný – tam vojákům pro potřeby víry postavil kostel.

Líbila se mi ta cesta moc, zatáčky nahoru do sedla jakoby stavěl někdo, kdo mi chtěl udělat radost z jízdy, v druhém údolí jsem potkal památník na Pony Expres, což byla poštovní cesta 2000 mil dlouhá mezi řekou Missouri v Missouri a Sacramentem v Californii, pošta se tady koňmo doručovala 10 dní a to se jezdci nezdržovali ničím než napitím vody a výměnou koní. Vše v letech 1860–61, než se dostavěl telegraf od oceánu k oceánu, který potřebu téhle služby zrušil. Já si myslím, že cestuju na hranici nepohodlí a přežití, ale tihle chlapi patrně jeli na doraz. Myslím, že vím, co to mohlo být.

Ještě jsem se zastavil v dalším údolí u něčeho, co v dálky ve stráni vypadalo jako indiánské pueblo, pak se však ukázalo, že to jsou jen trosky

příslušné kamarády našel a dostalo se mi střechy nad hlavou, horké sprchy a tepla. V té sprše jsem se rozmražoval snad půl hodiny. Mimochodem – v době mého příchodu Tony zrovna četl Zen & the art of motorcycle maintenance a jak se ukázalo později, John už má knihu přečtenou z dřívějška. Pršelo i celé odpoledne, tak už jsem ani nikam moc nechodil, jenom večer jsem si v hospodě objednal u pana šéfkuchaře Johna pstruha a uznale musím říci, že byl hodně dobrej. Byť udělanej po americku – tedy s useknutou hlavou a ocasem, vypreparovanou páteří a rozpůlenej na půl. John mi později slíbil, že příště mi ho udělá, jak jsem zvyklý z doma.

Tahleta hospoda a okolo stojící chatky jede na letní provoz pouze, takže vlastně skoro veškerý personál jsou brigádníci, počínaje servírkama a konče kuchařem. A vesměs jsou to universitní studenti, tedy s ohledem na to, že zde se na universitu odchází v 17 a končí v 21. Schází se tady tak banda kluků a holek ze všech možných škol a koutů USA – s určitým společným zájmem – hory, a tak se jim to tady docela líbí. Svým způsobem by tahle letní brigáda byla srovnatelná s chmelem, jenomže tady je to delší – přes celé léto, a studenti jsou tady, na rozdíl od našich, obvykle vybaveni autem, takže se můžou i různě navštěvovat po různých rekreačních zařízeních po okolí.

Mimochodem tahleta Swift Current Inn byla zrovna hluboko pod potřebným stavem zaměstnanců, takže by mě pravděpodobně i na nějakou pomocnou práci přijali, kdybych chtěl a potřeboval.

Pondělí 27. června

Rozloučil jsem se s Johnem a Tonym, mám Johnovu adresu, kdybych měl někdy cestu okolo New Orleans, a stopem jsem se na třikrát vrátil ke své motorečce. Druhej řidič, co mě vzal, byl 14-tiletý kluk (vypadající na 12) řídící pick-up. Bůh suď, možná ani rodiče nevěděli, že si vytáhl auto trochu se projet. Ale spíš si myslím, že to věděli. Ve 14 letech samozřejmě ještě nemůžeš dostat řidičák, tak to řídil bez řidičáku. Když jsem nastupoval, tak se mě tak bázlivě zeptal: „A ty nejseš vrah, že? A nemáš pušku?“

Doprava jen tak okolo hor nebyla moc hustá, ale i tak jsem nečekal moc dlouho. Ale řidiči středních let a pokročilého věku byť s prázdným autem stopaře neberou.

Nahodil jsem koloběžku a vyrazil na jih. Prokluzuje spojka ve vyšších otáčkách motoru. Pěkné jsou ty cesty okolo Rockie Mountains. Občas je u cesty cedule s nápisem – Rockie Mountains – to abych věděl, co že je to tu za kopečky, načež se ukloním a řeknu: „Martin Olšák, how do you do.“ U městečka Chotean jsem zahnul doprava do hory a poslední čtyři míle jsem jel už v úzkém údolí řeky mezi horami po šotolině. Jmenuje se to tu Clark & Lewis Národní reservace a za západu slunce to vypadá pěkně impresivně.

solidním stavu a věřím si, že s ní do konce prázdnin (3 týdny) ještě nějaké tři, tři a půl tisíce mil bez větších problémů ujedu.

Odpoledne byla bouřka z tepla a já se schoval na odpočívadle pod stříšku, jenže přišel hlídač a motorku mi z pod stříšky vyhodil. Blbec. Úplně mi tím vzal dobrou náladu, kterou jsem měl z vyměněného kola. Jako bych mu s tou motorkou pod stříškou nějak škodil, jako bych mu tím něco rozbil nebo poničil či co. Dejte blbci autoritu a neštěstí je na světě. Ještě si důležitě opsal moji SPZ-tku, kdybych snad nedej bože něco, a mne napadlo až pozdě, že jsem měl kontrovat tím, že si opíšu jeho SPZ-tku stejně důležitě a vážně se tváříce. Třeba by ho trklo.

Odjel jsem okolo páté a projel jsem deštěm, což mi na náladě nepřidalo, nicméně večer se mi povedlo najít si slušné místo na přespání, postavil jsem si stan, protože v dáli se blýskalo a jeden nikdy neví, jestli se mu to nestočí nad hlavu, měsíc mi svítil na koloběžku a já si v jeho svitu vychutnával přeci jenom příjemnou letní noc.

Neděle 24. července

Povedlo se mi se pobalit a vyjet brzo brzičko ráno, už o tři čtvrtě na devět. Cesta mě vedla skrze moc pěkné hory nahoru a dolů, byly tam lesy a to je po všech těch pouštích vždycky osvěžující. Dojel jsem si takhle do městečka Taos, Nové Mexiko, a co koukám, že ono to má úplně jinou architekturu než na co jsem zvyklý ze všech těch malých amerických městeček. OK, mobilní domky a jejich parkoviště – sídliště, ty jsou stejné, jenže tyhle provizorní příšery nepovažuju za architekturu. A málokdo asi by to považoval. Ale tyhle dřevěné domky à la Lafayette, Bozeman či kdekoli jinde, těch tam nebyl ani jeden. Místo toho tu jsou domky à la pueblo, tedy ve stylu indiánských obydlí. Já bych to skoro nazval architektura perníkových chaloupek – všechny baráky jsou nahozené do hněda, všechny rohy jsou zaoblené a střecha vzniká tak, že se přes čtyři postranní stěny naházou trámy, které pak ze stěny čouhají. Ta hnědost a zaoblenost v původním, indiánském, plyne z použitého materiálu – místo omítky a cihel jednoduché nepálené hliněné cihly nahozené opět blátem, což když slunce vysuší, prokazuje patrně dostatečnou životaschopnost. To, že je tu à la pueblo druh staveb takhle rozšířený, plyne i z toho, že chtěl-li bych si tu postavit domek, *musel* bych ho postavit v tomhle stylu. Vevnitř bych mohl mít, co bych chtěl, zvenčí to musí vypadat tradičně. Což je rozhodnutí místních konšelů, které určitě chválím. Prošel jsem se trochu po okolí, na hlavním náměstí byl zrovna jarmark, takže se tam prodávala všemožná veteš, míchalo se to tady hispánským obyvatelstvem snad více než bílým, jména ulic a míst jsou skoro výhradně španělská, takže člověk nepochybuje o tom, že původně to tu osidlovali Španělé. (Roku 1846 si tahle území podle práva

se zchladil. Přitom vlézt do řeky a okoupat se se tady v n. p. nesmí, aby se neznečišťovala voda.

V kempu už byla skupina tří Kanaďanů a dvou Američanů, a byli to docela hovorní hoši z té Kanady, a pohostinní, i šálek horké čokolády jsem dostal, i trochu rumu na vylepšení, a byl bych dostal i rybku, kdyby se jim nějaká podařila to odpoledne ulovit. Jenže se bohužel nepodařila. Zastavil se tam u ohně i majitel toho porsche z Indiany, zrovna si vyšel kousek směrem do sedla a tak jsem se dozvěděl, že jeden můstek tam vzala voda a že řeka tam proudí dost rychle. No – může být, že se zítra do toho sedla nedostanu. Další dva příchozí do kampu – John a Toni – mají zítra do Stoney Indian Pass sedla taky namířeno, tak může být, že ve třech se tam nějak protáhneme.

Nemalá část naší diskuse u ohně byla o komárech, protože za asistence komárů. Bylo jich tam tolik, co v životě nepamatuju, a musel jsem použít Kanaďanův silnější repelent, abych tam mohl přežít. Horké dny a předchozí deště komárům neobyčejně svědčí. Na Aljašce, kam se zbývající dva Američané chystají pokračovat, je to však prý ještě horší.

Středa 22. června

Vedro a komáři, to je docela dobrá charakteristika rána. Na Johnyho s Tonym jsem musel ráno chvíli počkat, třebaže sám jsem vstával pozdě. Tihle dva kluci pracujou v místní hospodě v Many Glacier jako kuchař a umývač nádobí a na tři dny volna vyrazili do hory. Ti dokonce ani nedostali povolení do toho sedla jít, no ale nezdá se, že by jim to až tak moc vadilo. Celou cestu nahoru, a bylo toho 800 výškových metrů a s batohem, toho bylo vskutku dost, jsem si říkal, že od jisté výšky už ti komáři musí přestat, ale jejich množství se zmenšovalo jen velmi pomalu a dokonce i v sedle samotném jsem jich na sobě dva nebo tři zabil.

Třikrát jsme cestou nahoru narazili na stržený mostek přes řeku. První jsme zkusili hodit na původní místo, ale se nám to nepovedlo. Museli jsme přebrodit, což nebylo nějak nebezpečné nebo něco, ale voda byla studená. Druhý mostek jsme se ani nepokoušeli spravit a rovnou jsme přebrodili, přičemž Tonymu uplavala bota. Cestu došel na levé noze v sandále – 8 mil. S třetím mostkem byla dobrá šance, že se nám ho podaří ustavit zpátky, tak jsme to zkusili a taky se nám to podařilo. Pak už jsme jenom přešli pár sněhových polí (Tony v sandále) a po jasně rozkvetlých loukách dorazili do sedla. Já vím, že všude okolo byly ještě vyšší hory a že sedlo samotné má jen 2100 výškových metrů, ale i tak jsem se tam cítil jako na vrcholku světa. A taky že tam byli konečně jenom tři komáři. Dolů jsme šli o dost rychleji a cestou jsme halekali, abychom zaplašili medvědy. Našli jsme zepár medvědích stop v blátě na cestičce a halekání se tu doporučuje, že ať medvěd ví, že už se mu

v době, kdy je muzeum už zavřené, užívá jeho prostory pro své účely. Lidi se tam dívali na jakési družicové snímky a diskutovali zasvěceně, tak jsem se taky díval na družicové snímky a zasvěceně se alespoň tvářil. No a když jsem dojedl a dopil, tak jsem se po anglicku vypařil. Dobře je někdy na světě.

Zajel jsem si do turistických informací, měli už zavřeno, ale na místním záchodě jsem nabral vodu a oholil jsem se a pak jsem za městem našel pěkný park v borovicovém lese, kde jsem zatábořil. Po večeři jsem tak akorát stačil postavit stan, když začalo pršet. V Los Alamos se mi zatím dost líbí.

Středa 27. července

Tak jsem se vypravil znova do muzea o A-bombě, i když až po poledni, protože dopoledne jsem dodělával resty. Tentokrát jsem dorazil v regulérní otevírací dobu, takže občerstvení se nekonalo. Zato venku byla veliká bouřka, a tak jsem neviděl důvod, proč bych neměl zůstat po dobu deště v muzeu. Nu – důvod se našel. Místní rozhlas mi zahlásil – gentleman s motocyklem s SPZ-tkou z Indiany nechť se laskavě dostaví před muzeum. To už nepršelo tak vydatně a bouřka byla v podstatě pryč, jenže v době, kdy pryč ještě nebyla, mi vítr svalil motorku na bok a pravé zrcátko si ťuklo do dveří vedle stojícího pick-upu. Na dveřích má chlapík malinko promáčknutý plech, zavolal policistu a mne vyvolal z muzea. Motorka vypadá zdravě s výjimkou pravého zrcátka. A možná i to se mi podaří opravit. Takže to byla spíše příjemná společenská konverzace než nějaká zloba či nasranost, a ukázalo se, že chlapík jménem Ken Kutač má oba rodiče z Čech, i když česky umí jenom – Jak se máš, dobře. A Ken je blázen do chození po horách, miluje zimu a ze všeho nejraději přespává v zimě venku v postaveném iglů. Tak jsem mu ukázal svou knížku 50 vrcholů USA a ta se mu tak líbila, že si ji hned vedle v knihkupectví objednal. A pozval mě k nim domů na večeři a tam jsme konverzovali převážně o horách a o Československu, což mi obojí dost vyhovovalo. A Ken neúnavně vytahoval další a další knížky a ukázal mi svůj vařič a bundu a boty a po chvíli mi to přišlo, jako když se sejdou dva kluci a chlubí se – podívej jakou že to mám senzační hračku. Ken v řeči párkrát nadhodil, že se chystal tenhle víkend vyšlápnout si v Coloradu na tři čtrnáctitisícovky, ale že nenašel partnera, takže to musel zrušit. Na to jsem měl patrně reagovat zhruba – Ale Kene, to je senzační, já mám času spoustu, pojďme si tam vyšlápnout spolu. Jenže mi pořád nešlo srovnat v hlavě, že jsem někomu naboural auto a ten někdo mě pozve k sobě domů na večeři a jsem pro něho děsně zajímavou návštěvou a má pro mne čas celé odpoledne a večer. Nejsem na takové šoky správně připravený. Přespat mě nechal v ložnici pro návštěvy a před usnutím jsem si řekl, že mu zítra ráno ten společný výlet po Coloradu navrhnu. Bude to určitě zajímavý a pěkný výlet. K nástupu do

No ale vyškrábal jsem se zpátky na cestu a znova jsem to rozjel a znova si užíval té pohody a krásy okolo, dokud jsem se nedostal na ještě ne zcela suchou cestu a tam to málem nepoložil znova. Tentokrát je ta historka o tom, že se mi napěchovalo bláto pod blatník předního kola a po následném smyku jsem zjistil, že jsem to ustál otočen o 180°do protisměru. Udělat hodiny v autě, dobrá, ale udělat hodiny na koloběžce – nemám v plánu to v nejbližší době zrovna trénovat.

Sto metrů na to mi začala prokluzovat spojka a motorka prostě zůstala stát uprostřed cesty. A že teda se dál už nejede. Šest hodin mi trvalo, než jsem ji přesvědčil, že se teda dál jede. Přitom jsem z ní dvakrát vylil olej – poprvé, abych se podíval, jak ta spojka vypadá a podruhé, abych správně nasadil osu nožního nakapávače motoru. Podruhé jsem si pro tu svoji blbost dost nadával. Ještě jedna blbost se mi přitom povedla – nechal jsem omylem přes hodinu svítit světla a dost jsem tím vysušil baterku. No ale jinak jsem na to svoje spravování dost pyšnej. Přes tři hodiny mi trvalo, než jsem přišel na to, kde je zakopaný pes, no a pak už to byla jen otázka, jak ten problém vyřešit. A nedělat chyby při zpětné montáži.

Co se stalo je, že ta spojka je už asi dost ošoupaná a tak bylo třeba někde ušetřit trochu místa mezi třecími disky na jedné straně převodovky a přítlačným zařízením na druhé straně. Mezi těmito dvěma pak vede skrze převodovku ocelová spojovací oska. Profesionální mechanici se z mé opravy patrně zhroutí, já jsem se nezhroutil, já potřeboval z toho bláta vyjet a to se mi podařilo. Řeknu vám, že jsem na to potřeboval všechen svůj um i kompletně všechny své nástroje, které sebou vezu. Tedy s výjimkou radeka na lyže. A že jsem odtamtud vyjel, na to jsem patřičně pyšnej.

Řidiči okoloprojíždějících aut – tří – se mne samozřejmě ptali, zdali potřebuju pomoc, a že do nejbližšího města je to odtud dalších 35 mil. Dostal jsem se do něho ten večer, ale posledních 10 mil jsem jel jen na světlo reflektoru, protože už byla tma, a to na šotolině není nic moc. V motelu jsem se pak ve vaně s horkou vodou vzpamatovával snad hodinu, a pak jsem si zašel do báru na něco k jídlu a něco k pití a na kousek řeči s místníma. Jenže ti už měli tak upito, že jsem neměl nárok je kdy dohnat, jazyky se jim motaly a museli se držet báru, že aby nespadli. Ale byl jsem pro ně zajímavá rarita odněkud z exotické České republiky.

PS: Pokud se mne zeptáte, jestli mi to všechno stálo za to, tak bez váhání odpovím, že stálo a že bych tam jel znova, když na to přijde.

a kde všude už byl, protože bylo vidět do dálky dobře 100 mil. Opět jsme seběhli dolů ke Twin jezerům a ke stanu a o tři čtvrtě na jedenáct zahájili výšlap na poslední zde čtrnáctitisícovku – Sunlight Peak. V těchle horách se to turistama hemží ne zas až tak dlouho, anžto čtrnáctitisícovkové hnutí bylo založeno teprve relativně nedávno (1978), takže pěšinky nejsou příliš upravené a nejsou ani příliš značené a rozcestí nejsou značená vůbec. Buďto víš, kam jdeš, nebo jseš ztracený. Vrcholové partie jsou – naštěstí – značené malými kamennými pyramidkami, ale cesta není upravená ani jištěná řetězy či lany a to ani v místech, kde by si to určitě zasloužila. Vzhledem ke skutečně velkému počtu turistů se podobné zajištění cesty dá celkem brzo očekávat, my jsme však museli lézt přírodně, a tu jsem musel dost obdivovat Kena, jak se relativně lehce přes ty skály škrábe i v dost obtížných místech. Skutečný vrchol Sunlight Peak tvoří tři do sebe zaklesnuté veliké kamenné bloky na kraji skalní stěny a kdyby odtamtud měl člověk spadnout, tak ho dole můžou sbírat po kouskách. Já jsem neměl nejmenší touhu ani zkoušet na ty tři šutráky vylézt, Ken jen nedůvěřivě chodil okolo a říkal: „Tam se přece člověk musí nějak dostat“. Nakonec to po pár pokusech taky – naštěstí – vzdal, i když z toho byl dost smutný a jenom naříkal, proč jen si nevzal nahoru lano, s lanem že by se tam určitě dostal. Průvodce píše o chlapíkovi, kterej se roku 1920 na tomhle vrcholu postavil na hlavu, což mi připadá na hlavu postavené.

Ústup od Twin jezer jsme zahájili v půli druhé s tím, že vlak z Needelton odjíždí o půl páté, takže bychom těch 7 mil dolů kopcem mohli nějak ujít. V půli druhé začala obvyklá odpolední bouřka, naštěstí jí to vydrželo jen asi půl hodiny a později už jen tu a tam poprchávalo. Bouřka nebouřka, v daném časovém rozvrhu nezbývalo, než ji ignorovat. V tempu 3 míle za hodinu jsme bez zastávky seběhli dolů, a tohle je vskutku slušně honící tempo, byť dolů kopcem. Právě odjíždějící vlak ve 4:10 nás vedl k mírnému zmatkování, protože vlak si to šinul na druhé straně řeky a my nevěděli přesně, jestli k mostu je to po proudu či proti proudu. Pobíhali jsme pěšinou tam, zpátky a zase tam. Most byl cestou tam, a podařilo se nám, chvála bohu, vlak chytit. Tedy ten správný vlak ve 4:40, který přijel naštěstí se zpožděním 15 minut. Ken po dnešku vypadá, že neví, která noha je pravá a která je levá. Vypadá však spokojeně.

V Durango, zpátky v civilizaci, jsme zašli do hospody na pořádnou večeři, já si zapsal Kenovu adresu, kdybych měl někdy cestu okolo, a rozloučili jsme se, každý jedoucí svou cestou, Ken domů do White Roch a já směrem Grand Canyon.

jsme, a on to je veliký motorkář, zdá se, že na tom projel pomalu celé Státy, a taky četl Zen & the art of motorcycle maintenance, takže jsme si byli dost blízcí. Srovnával trochu své předchozí jízdy singl s loňskou na jih s manželkou a povídá mi, že z těch singl výletů si pamatuje víc, že jakoby potkal více lidí, že když jedeš ve skupině, tak tě členství ke skupině trochu vylučuje ze členství v krajině, kterou projíždíš, s lidmi, kteří tam bydlí. A že teda i ty singl výlety mají svoje kouzlo. A jak se zjevil, tak se zase po dvou hodinách vypařil. A já se šel vykoupat do řeky, dopsal jsem deník a šel jsem spat.

Pondělí 13. června

Dědci, co se starají o odpočívadlo, mne už tam pomalu brali jako raritu, tak jsem to ráno pobalil a v dobrém rytmu a v dobrém čase a v dobrém počasí vyrazil dále na sever až ke kanadské hranici. Cesty cestičky mně zavedly i na šotolinu v jedné státní rezervaci, ale i to jsme zvládli a i bez použití autoatlasu se zase našli na správné cestě ve správném směru. Cestou jsem převážně potkával Andersony, Nelsony a Petersony a i to mně utvrdilo v tom, že tato oblast je přírodním rázem blízká skandinávským zemím. Spousta lesů, jezírka a jezera a – řekněme – relativně chladnější počasí. Teď, když nad celými Státy jsou teploty okolo 80–90 °F, někde i přes 100, tady je snesitelných pětasedmdesát.

Celkem nečekaným způsobem se mi zohla páka spojky. U benzínky mi motorka spadla ze stojanu – respektive stojan se zabořil do měkkého asfaltu a motorka se skácela na bok. Jak se přitom mohla zohnout páka spojky, která je hodně natěsno mezi řídítkama a větrným štítem, moc dobře nechápu, protože ani jedno ani druhé nenese stopu poškození. Když jsem se kombinačkama pokoušel tu páku vyrovnat zpátky, tak jsem ulomil bambulku na konci – pochopitelně, protože to je slitina a ta se nedá jen tak zohýbat. O záhadu víc, jak se to mohlo tak pravidelně zohnout při spadnutí.

Utábořil jsem se v maličké vesnici v „městském parku“ – odpočívadle, komfortně s tekoucí vodou, záchodama, piknikovou stříškou a stoly, jak jsem ostatně zvyklý, a jenom proti neuvěřitelnému množství komárů a mušek jsem musel rozdělat čoudící ohýnek. To je repelent k nezaplacení. Večer jsem si poslechl předpověď počasí s přeháňkama na zítřek a teplotama v mých milovaných stupních Celsiů, protože to bylo kanadské rádio.

nabere obrátky. Nevím, já jsem se po setmění a po trochu zchlazení odebral k motorce, vyhodil jsem parkovací pokutu, kterou jsem si nezasloužil, a za tmy odjel z Las Vegas kousek pryč vyspat se u cesty.

Čtvrtek 4. srpna

Vedro bylo v noci takové, že mi stačilo se jen přikrýt ručníkem a dalo se spát. Teprve chvíli před ránem se trochu ochladilo, tedy v době již pološera a vycházejícího slunce. Vstal jsem s těmi prvními červánky, protože jestli se něčeho po včerejšku bojím, tak je to být v Údolí smrti odpoledne za teplotní kulminace. Zdá se, že i domorodci žijí raději v chladnějších ranních hodinách, protože v 5 hodin ráno kolem mne proklusala dvojice kondičních běžců a začíná se to pomalu rojit autama vezoucími lidi do práce do Las Vegas. V 5:30 ráno s nastartovanou koloběžkou a odjíždějící, to je můj absolutní rekord těchto prázdnin. V mém směru nikdo, v protisměru jedno auto za druhým, všechno to jede do Las Vegas. Vzpoměl jsem si na „dělnický“ ranní vlak do Londýna s gentlemany čtoucími Daily Mirror, tady si gentlemani své ranní zprávy patrně poslechnou v rádiu sedíce za volantem. Ráno bylo TAK chladno, že jsem si na jízdu musel nasadit rukavice, ó to blaho. Však ono to nevydrží až tak dlouho. Jako patrně první turista v mém směru jsem toho rána vjel do Údolí smrti a vybral jsem si celkem odlehlou cestu doporučovanou jen pro velmi spolehlivá vozidla, protože v případě poruchy či přehřátí by jeden mohl mít dost vážné problémy. Z čehož je vidět, že svou koloběžku považuju za velmi spolehlivé vozítko.

Poušť, pokud si ji má člověk sílu vychutnat, tzn. pokud není ubíjející vedro, tzn. pokud je 7 hodin ráno, je krásná ve svém extrému. Extrém a vybočení z řady, to bylo vždycky moje, a poušť takovým extrémem je. Extrémem barev, extrémem teplot, extrémem sucha. Dostal jsem se i na nejnižší bod – 280 stop pod hladinu moře, a když jsem vypnul motorku, nastalo naprosté ticho. Ani vánek se nepohnul, ani moucha nezabzučela, nic, ticho, mrtvo. Údolí smrti. OK, i jsem se prošel Zlatým kaňonem míli tam a míli zpátky, slunko si už na mne posvítilo a bylo vedro. 8:30 ráno, rozhodně bych se tam nechtěl projít odpoledne. Zlatý kaňon, to byla skála a nic než skála. Ani křak, ani travička, nic. Tam by se mohly natáčet sci-fi scény z jiných planet.

Po těchhle 70 mílích pouště, sucha a mrtva jsem dojel do prostřed Údolí smrti a vono tam bylo a) à la zámek kohosi patrně dost bohatého s tenisovým kurtem, palmama a vším tímhle haraburdím a b) „v podzámčí“ veliké rekreační středisko, doslova rekreační vesnice s *golfovým kurtem*. Boha jeho. Odkud je tam voda, naprosto nechápu, ale že by byla z místního potoka, vylučuju, protože tam žádný místní potok není. OK, tento rok mi to na týdenní

Čtvrtek 9. června

Ráno jsem se zastavil na majáku u jezera Superior, což je označováno jako historické místo, neboť odtud před mizernými 350 lety vyplouvali evropští průzkumníci dále na západ. Tou dobou někdy se u nás válčilo na Bílé Hoře, respektive pohasínala sláva českých králů a vzrůstala ta zahraničních, pokud se teda nepletu. Ten maják byl hezký, cožpak o to, ale začínám být podezřívavý vůči cedulím – historické museum, místo *historického* významu atp.

Zastavil jsem se u vodopádů na řece Tahquamen a za vstupné tam zinkasovali 4 $. Tedy konec konců dobře, vodopády jsou to hezké, člověk si říká, jestli by do toho najížděl bokem či to radši rychle rozpíchal a přeskočil (ani jedno, seriózně, jediná šance by byla vybalit a přenést), a tak se mi tam líbilo. Rezervace spočívala z dolních vodopádů, které byly mírnější, a horního vodopádu, kde si slušně velká řeka poposkočí cca 25 metrů. Tedy odhadem, já tam nešel s pásmem měřit. Voda je v té řece jakoby kalná, tmavě hnědá a pod vodopádem se dělá hustá pěna, člověk by řekl, že někde nahoře stojí chemička a vypouští do řeky jakési svinstva. No – tak není to pravda, respektive tu chemičku hraje příroda sama, řeka cestou vyplavuje jakési horniny či co, takže tahle barva vody je tam od počátku věků.

Já jsem to pak odpoledne na motorce popotáhl dobře 300 mil, jednak že bylo hezky a jednak že jsem se chtěl taky trochu pohnout. Přišel jsem přitom na to, že jet na západ při západu slunce není to pravé ořechové. A protože až do Montany to vede na západ, jediné řešení bude vstát brzo brzičko ráno a skončit jízdu rozumně odpoledne. Proti větru nenachčiješ a proti slunku neujedeš. Tedy bezpečně. Taky jsem přišel na to, že na jednu nádrž ujedu 142 mil, tedy když to docela mastím, rychlostí okolo 60–65. Přišel jsem na to, když jsem si ocitl bez benzínu asi tak jednu míli od čerpací stanice v Marritone. Samozřejmě jsem to dělal při vědomí, že mám stále přes půl galonu ve flašce v kufru, tedy že mám rezervu cca dalších 30 mil. Vůbec je to s tím benzínem zajímavé. Koloběžka chce napapat každých asi 100 mil, a mi to přijde, že okolo té stovky je ten benzín vždycky dražší. Tedy cena se liší od města k městu rámcově a od stanice ke stanici v nějakých centech. A ono okolo té stovky je cena vždycky rámcově větší (o pět centů řekněme) než v městě minulém či budoucím. Já neříkám, že na tom super záleží. Já jen říkám, že Murphyho zákon platí i v těchto drobnostech.

Že jsem měl docela dobrý úspěch s přespáním na odpočívadle ve Michiganu. Naplánoval jsem si jedno odpočívadlo ve Wishousinu v Nicolas National Forest, což byla zhruba vzdálenost ujetelná do 8 hodin do večera, dobrý čas na zakempování. Cesta skrze tenhle Národní les byla skutečně bezva –

OK, dojel jsem si do Bozemanu, kde jsem se cítil málem jako doma, a v místním K–martu zakoupil koloběžce zase nějaký olej. V dálce byla slušná průtrž mračen a zapadající slunko vykreslilo na obloze nádherný duhový oblouk. Přesně jak má být, od prava až do leva. Popojel jsem ještě další trochu a posledních 70 mil mi z toho už doopravdy hrabalo. Zpíval jsem si nahlas dětské odrhovačky atp. a navíc se zdálo, že do toho velkého lijáku tak akorát jedu. A to se mi vůbec nelíbilo. Jak však nade mnou stojí občas anděl strážný či kdo, tak tam byl i teďka a já s prvníma kapkama toho deště dojel na dálniční odpočívadlo a tam to pod stříškou zapíchl. 440 mil za dnešek. Jak jsem se tak však se štěstím schoval před deštěm, tak mě na druhou stranu v noci vydatně zalilo automatické kropící zařízení. A co mě mrzí mnohem více, vydatně to zalilo i koloběžku.

Středa 10. srpna

Včera se mne chlapík v Bozemanu na benzínce ptal – a jedeš do Sturgis? – Co to je? – No tam je teď každoroční motorkářské shromáždění. Sturgis, Jižní Dakota. A ono se ukazuje, že já mám skrze ono místo namířeno tak či onak, chci-li se podívat na monument čtyř tváří v Jižní Dakotě a že mám Sturgis odsud nějakých 300 mil, takže tam tak k večeru můžu zhruba dojet. A říkal jsem si, že by to mohla být docela zajímavá akce. Na dálnici se mi to motorkama začalo hemžit více než obvykle, člověk už kvůli zdravení pomalu zapomíná, kde má levá ruka řídítka, a ráno jsem vyzpovídal dva chlapíky, co měli své Harleye na přívěsu za pick-upem. Jeli do Sturgis. Později jsem koukal jako blázen, když si to okolo mne prohasila bába na Harleyi s přívěsem a na přívěsu posazenej pes – ovčák. Normálně pes nafasuje motorkářské brýle a už se to mastí 60-tkou se psem vzádu na přívěsu. Co se asi bábě nelíbilo, že se jí ten Harley rozbil – něco se spojkou. Tak jsem ji alespoň pomohl pár kroků odtáhnout přívěs a motorku na naštěstí blízké odpočívadlo a trochu jsem ji vyzpovídal. Pes prý s tímhle ježděním nemá žádné problémy, ale musí se vytrénovat odmala.

Já jsem skutečně odpoledne dojel do Spearfish – pouhých 10 mil od Sturgis, a tam jsem na turistických informacích vyzjistil, co je to ten Sturgis vlastně za akci. Je to tak, že první celý týden v srpnu se slezou motorkáři z celých USA do Sturgis a okolí. Sturgis má normálně 6 tisíc obyvatel a na týden se rozroste o 150 tisíc motorkářů. Tahle akce má velikou tradici – začala už před 54 lety a je největší a nejstarší svého druhu. Původně výhradně Harleyovská, dnes otevřena i jiným značkám, ovšem Harleyové jsou stále v totální převaze. Což má i svůj prostý racionální důvod. Japonské motorky jsou stavěné svým způsobem účelně a mimochodem taky vypadají hezky. Harley je motorka na parádu. U starších modelů je jejich parádnost podtržena hodně